

Spis treści

Wykaz skrótów	9
1. Trudna jedność w różnorodności. Wprowadzenie	15
1.1. Rzeczywista „Afryka w miniaturze”	16
1.2. Problematyka i treść pracy	17
1.3. Uwagi terminologiczne i źródła	25
2. Ludy Kamerunu anglofońskiego w okresie przedkolonialnym	31
2.1. Główne ludy regionu i ich sąsiedzi	31
2.2. Historia	34
2.3. Tradycyjna gospodarka	39
2.4. Tradycyjne religie afrykańskie	40
3. Wczesne kontakty z Brytyjczykami w Zatoce Ambas (1832–1887) ...	45
3.1. Kontakty handlowe mieszkańców wybrzeża z Europejczykami ...	45
3.2. Fernando Po – brama do wybrzeży Kamerunu	48
3.3. Dominacja brytyjska	50
3.4. Baptystyczni misjonarze z Jamajki na Fernando Po	51
3.5. Pierwsze misje baptystów na wybrzeżu kameruńskim	52
3.6. Handel i polityka	58
3.7. Marzenia Rogozińskiego o niepodległej Rzeczypospolitej	60
3.8. Szolc-Rogoziński jako inicjator misji katolickich w Kamerunie ...	63
3.9. 14 lipca 1884 – narodziny niemieckiego Kamerunu	65
4. Panowanie niemieckie (1887–1914)	69
4.1. Poznawanie kraju	69
4.2. Ustalenie granic	70

4.3.	Powolny rozwój gospodarki i administracji	72
4.4.	Niemieckie pacyfikacje	74
4.5.	Misje chrześcijańskie	78
4.6.	Szkolnictwo misyjne	82
4.7.	Koniec panowania niemieckiego	83
5.	Brytyjskie Kameruny	87
5.1.	Długie wytyczanie granic	87
5.2.	Brytyjskie Kameruny – potoczność a rzeczywistość	90
5.3.	Kameruny Północne	93
5.4.	Kameruny Południowe	98
5.5.	Misje chrześcijańskie	103
5.6.	Brytyjski Kamerun Południowy – kolebka nowego państwa	108
6.	Ku niepodległości w ramach federacji (1954–1961)	117
6.1.	Droga do niepodległości Kamerunu Francuskiego	117
	Rozwój życia związkowego i politycznego	118
	Walka o niepodległość i władzę	124
6.2.	Kamerun Brytyjski między Lagos i Jaunde	129
	Autonomia i główne ruchy polityczne	129
	Samorządne terytorium i plebiscyt	132
	Niepodległość i federacja	137
7.	Od federacji do dyktatury jedności (1961–1982)	145
7.1.	Stopniowe centralizowanie struktur politycznych i administracyjnych	145
7.2.	Frankofonizacja Kamerunu Zachodniego	153
7.3.	Zjednoczona Republika Kamerunu	156
7.4.	Koniec epoki prezydenta Ahidjo	162
8.	Republika Kamerunu – koniec marzeń o niepodległości?	165
8.1.	Nowy prezydent, stara polityka	165
8.2.	Ożywienie anglofońskie z początku lat dziewięćdziesiątych	171
8.3.	Ogłoszenie niepodległości Federalnej Republiki Kamerunów Południowych	179
8.4.	Brak ustępstw rządu i rozproszenie opozycji	182
9.	Wybuch konfliktu na przełomie 2016 i 2017 roku	185
9.1.	Strajki i demonstracje w Bamendzie	185
9.2.	Memorandum anglofońskich biskupów	189

9.3. Odrzucenie drogi dialogu	191
9.4. Bojkot nauki szkolnej	194
9.5. Problem statusu regionu	196
10. Proklamowanie niepodległości i eskalacja przemocy	199
10.1. Demonstracje wrześniowe (2017)	199
10.2. Demonstracje październikowe i proklamacja niepodległej Federalnej Republiki Ambazonii	202
10.3. Początki walk partyzanckich	204
10.4. Wybory prezydenckie, samorządowe i parlamentarne	207
10.5. Główne ugrupowania separatystyczne	210
10.6. Niektóre skutki przemocy	214
Starcia zbrojne	215
Zniszczone wioski, ataki na szkoły i placówki medyczne	216
Ataki na cywilów i gwałty na kobietach	217
Uchodźcy i przemieszczeni	218
Przemoc wobec wspólnot chrześcijańskich	219
11. Poszukiwanie dróg do pokoju i pojednania (zakończenie)	223
11.1. Różnorodność stanowisk politycznych	223
Od federalistów poprzez decentralistów po separatystów	224
Od twardogłowych do milczących, ostrożnych decentralistów	227
Od obojętności i poparcia reżimu do większego nacisku na zmiany	228
11.2. Mediacyjna rola Kościoła katolickiego i innych związków religijnych	230
Pierwsze wezwania do dialogu i pojednania	231
Inicjatywy zagraniczne środowisk religijnych	235
Inicjatywy i wezwania biskupów anglofońskich z prowincji kościelnej Bamenda	236
11.3. Teoretyczne i praktyczne propozycje rozwiązań	238
Bibliografia	243
Abstract	257
Table of Contents	259